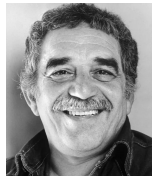

Meesterlijk Schoolleiderschap

Yves Larock

*Vandaag niets doen,
is morgen leven als gisteren.*

- G. Garcia Márquez

Wie ben ik?

- Yves Larock
- scoutsjongen opgegroeid aan de rand van Brussel
- 28 jaar aan de slag , waarvan 9 jaar directeur
- ex-docent - Sociale School Heverlee en Thomas More
- mede-oprichter van Schoolmakers
- focus op schoolontwikkeling en schoolleiderschap
- papa van drie dochters
- man van onderwijsondersteuner in hoger onderwijs

Wie zijn jullie?

- Algemeen/coördinerend/adjunct/pedagogisch/... directeur
- Coördinator
- I(C)T-verantwoordelijke
- Leerkracht
- Onderwijsondersteuner
- Onderwijsinspecteur
- Wetenschappelijk onderzoeker
- ...

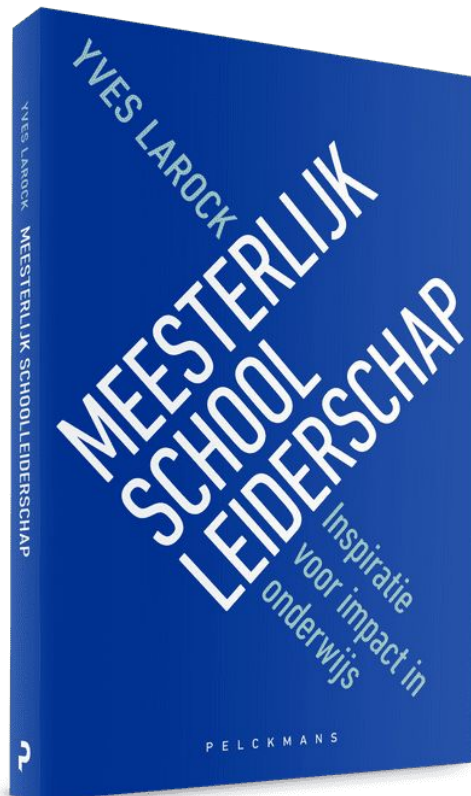
3

Ambities:

- je beschikt over een (nog meer) onderbouwde visie op schoolleiderschap
- je toetst jouw schoolleiderschap af aan die visie
- je beschikt over actiepunten voor jouw Meesterlijk Schoolleiderschap

Wat zijn drie actiepunten die je wil realiseren?

■ effectief schoolleiderschap

- meesterlijk schoolleiderschap
 - ontwikkeling tot uitmuntendheid
 - gedeeld schoolleiderschap
 - de kracht van vragen
 - persoonlijk meesterschap

Effectief Schoolleiderschap - over leiderschap: berg boeken

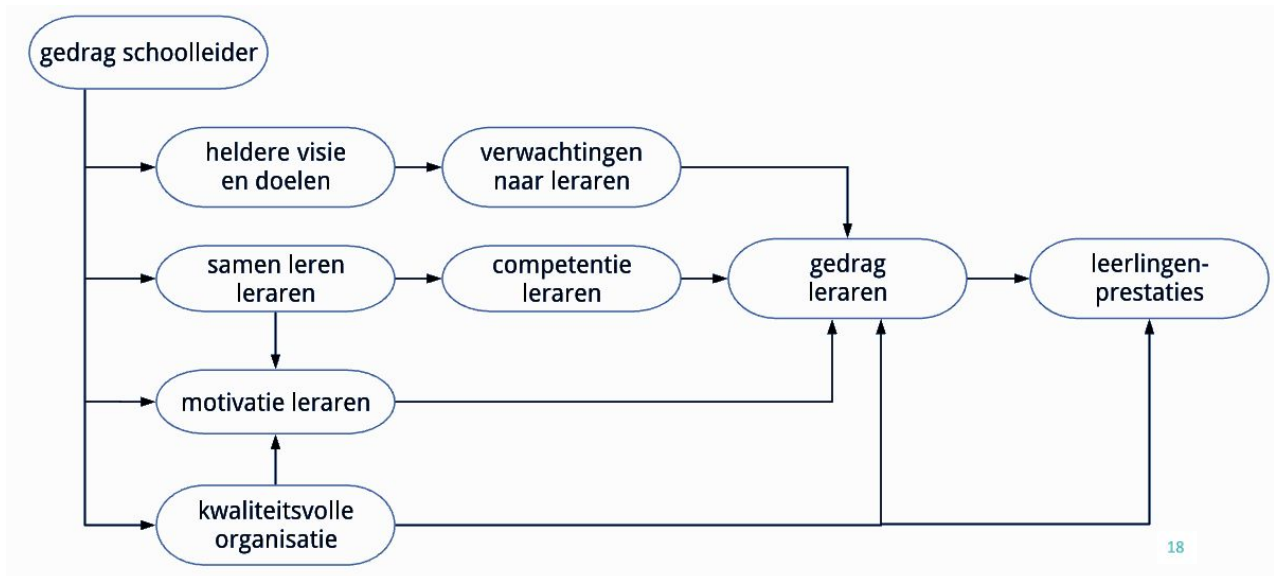
Effectief Schoolleiderschap - over schoolleiderschap: academische bronnen

Effectief Schoolleiderschap - *wat onderzoek ons leert (I)*

Effectief Schoolleiderschap

het geheel van invloed uitoefenende gedragingen, die positieve effecten hebben tot op het niveau van de leerlingenprestaties

Effectief Schoolleiderschap - *wat onderzoek ons leert (II)*

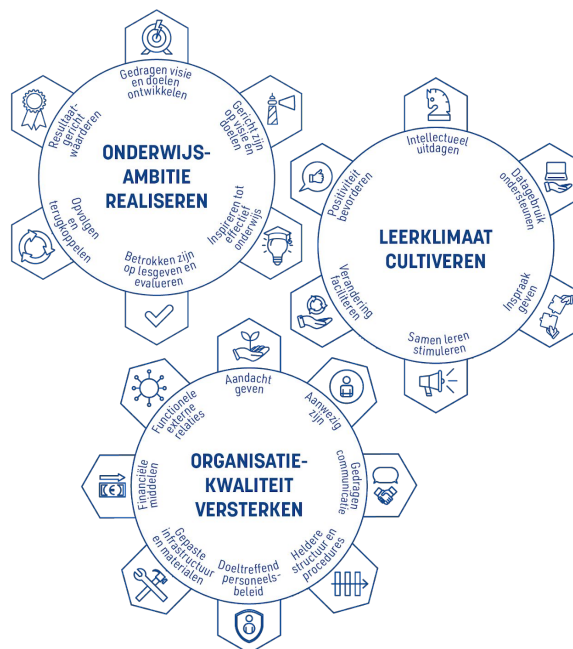
o.b.v. empirisch onderzoek*
kunnen we in kaart brengen welk gedrag
van een schoolleider (m/v/x)
bijdraagt tot effectief schoolleiderschap

schoolleiderschap.be/onze-visie/

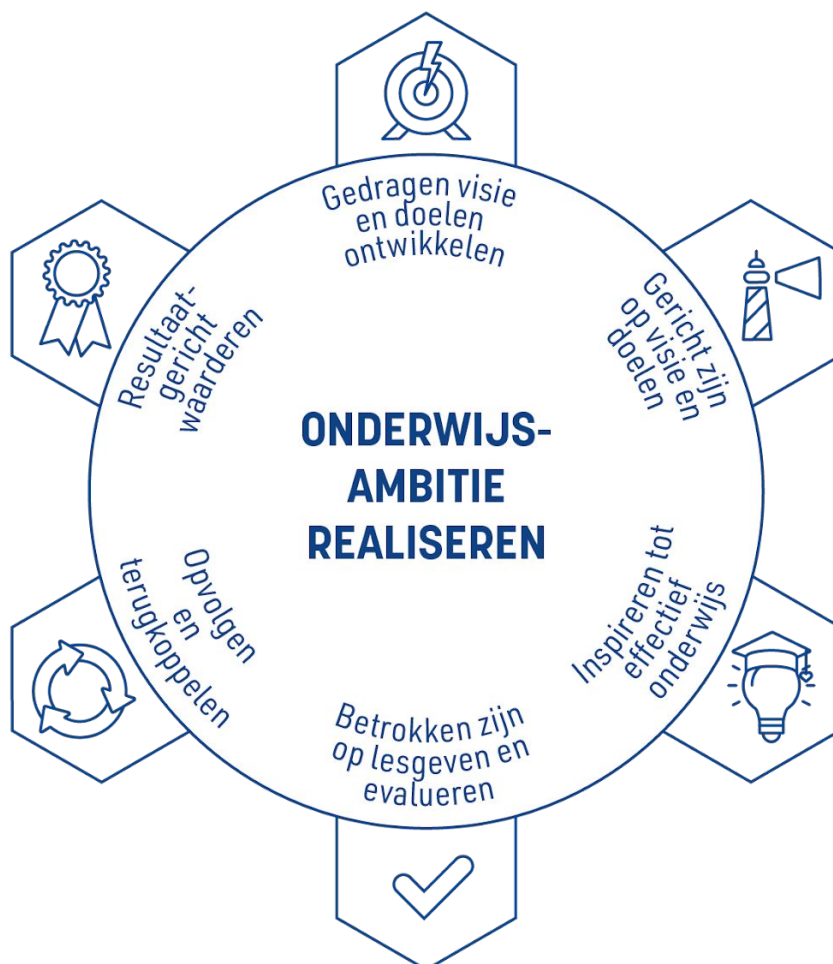
Effectief Schoolleiderschap

- wat onderzoek ons leert (III)

inzetten op 20 opdrachten die een **positieve impact** hebben tot op het niveau van de **prestaties van leerlingen**

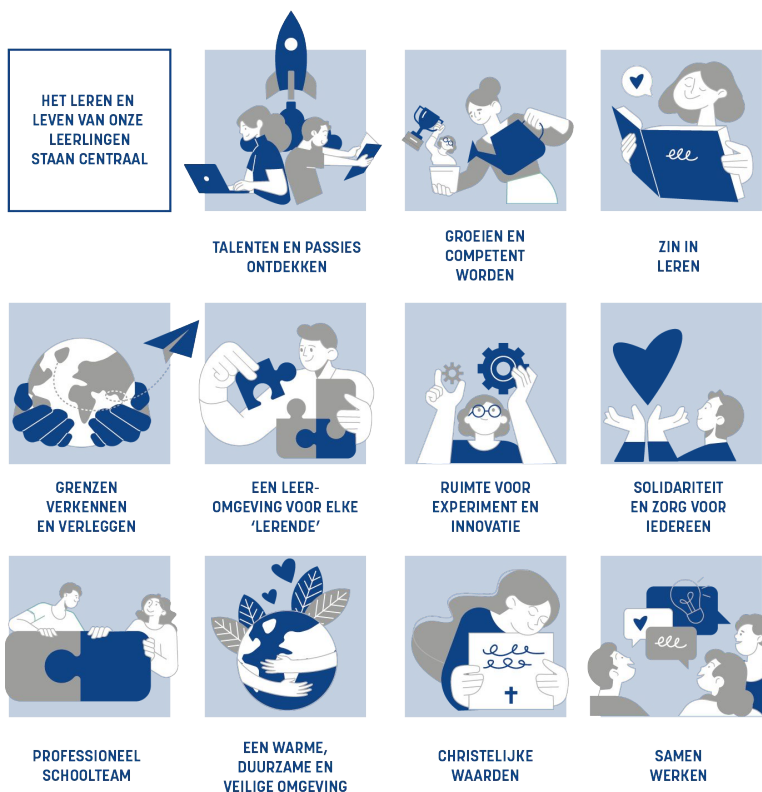

12

13

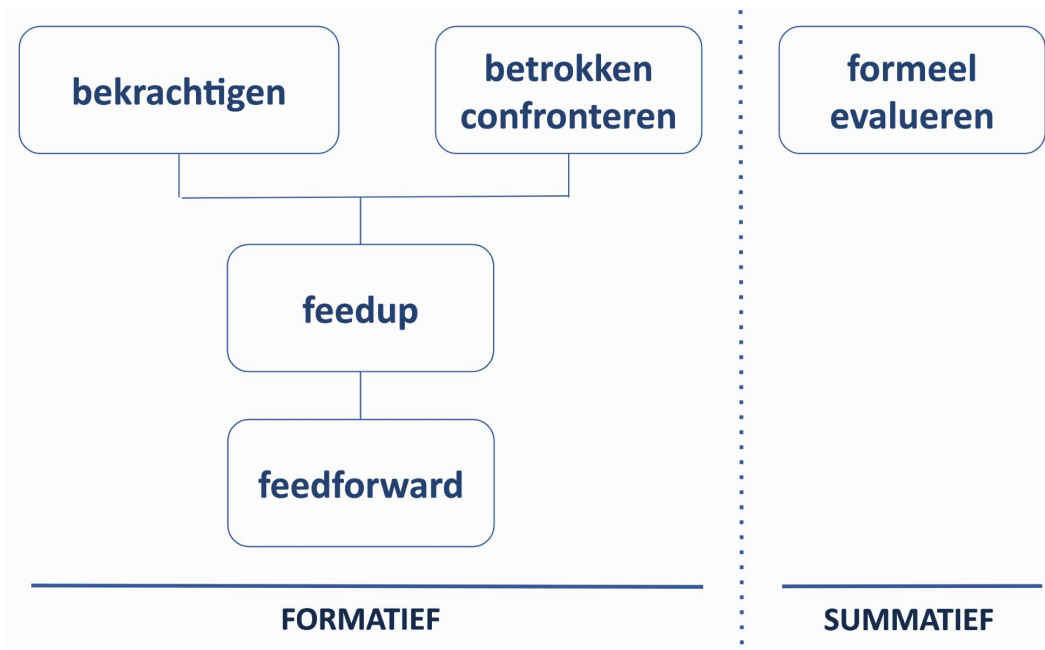
Gedragen visie en doelen ontwikkelen

Inspireren tot effectief onderwijs

Feedback geven aan collega's

16

17

Samen leren stimuleren

Van vooral focus op ...

ad-hoc-leeractiviteiten, niet ingebed in een breder leer- of verandertraject

aanbodgestuurde leeractiviteiten

individueel leren

kennisdeling, collega's op de hoogte van nieuwe knowhow

naar meer focus op ...

doelgerichte leeractiviteiten, die passen in een breder leer- of verandertraject gericht op de realisatie van de missie, visie en doelen van de school

vraaggestuurde leeractiviteiten op basis van een analyse van noden van de school en van haar medewerkers

collectief leren: leren samen met collega's

kennismobilisatie, collega's gaan actief aan de slag gaan met nieuwe knowhow

18

Samen leren stimuleren

Van vooral focus op ...

kennis en vaardigheden

buiten de school en buiten de klas

evaluatie leeractiviteiten op niveau van **tevredenheid deelnemers**

naar meer focus op ...

diepgaand leren: kennis én inzicht, vaardigheden in de praktijk, attitudes, opvattingen, bezorgdheden, vooronderstellingen, waarden, normen, angsten, behoeften, drijfveren

buiten én binnen de school tot in de klas

evaluatie leeractiviteiten op niveau van **effecten in de praktijk**

19

Samen leren stimuleren

Van vooral focus op ...

beperkt palet van

leeractiviteiten:

lezingen, workshops en cursussen

naar meer focus op ...

breed palet

van leeractiviteiten:

lezingen, workshops, cursussen

interviews

klasbezoeken bij collega's met feedbacksessie

co-teaching

do-it-yourself pedagogische studiedag

combinaties van on-/offline en

synchroon/asynchroon leren,

ervaringsuitwisseling en interviews

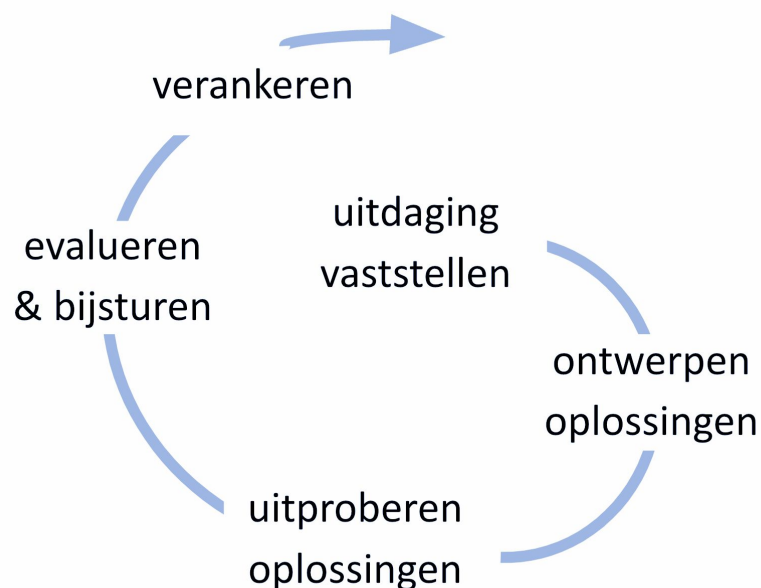
onderwijskundige leesgroep

actief-samen-reflecteren op voorbije

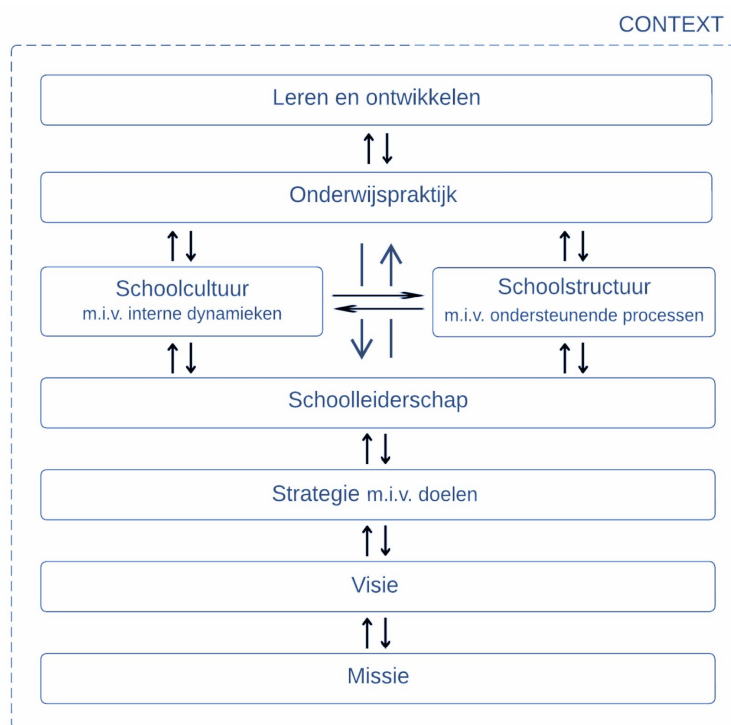
ervaringen

...

Verandering realiseren

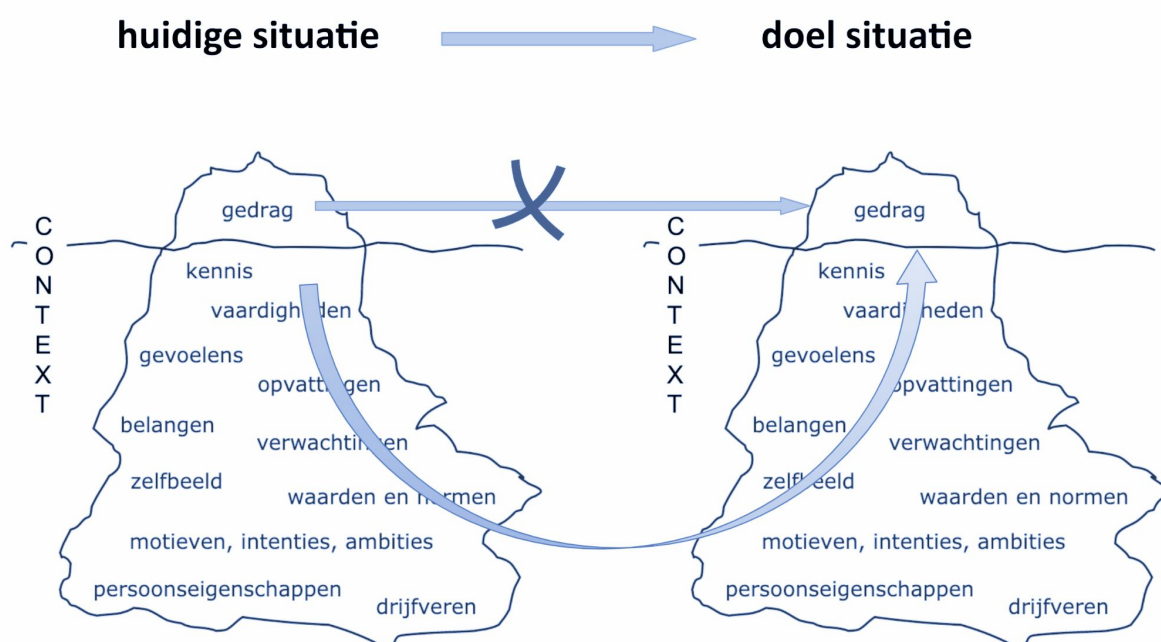

Integrale benadering van verandering

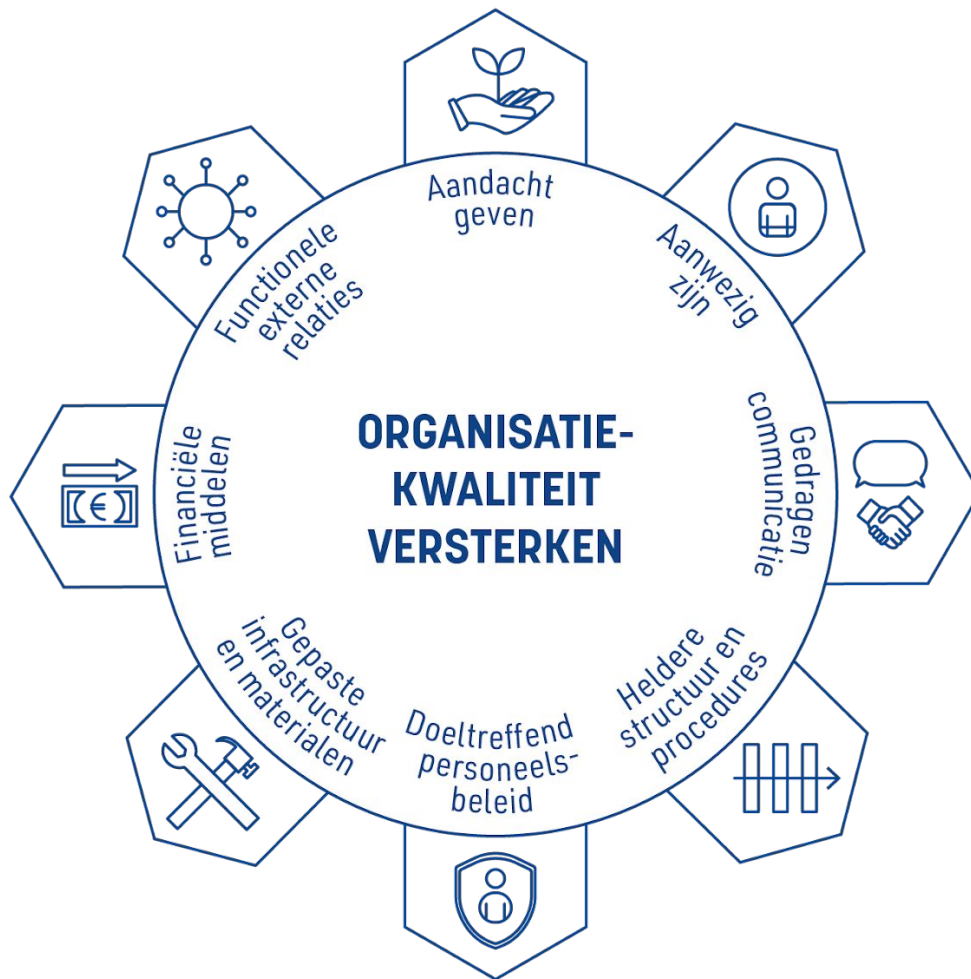

22

Leren als succesfactor voor verandering

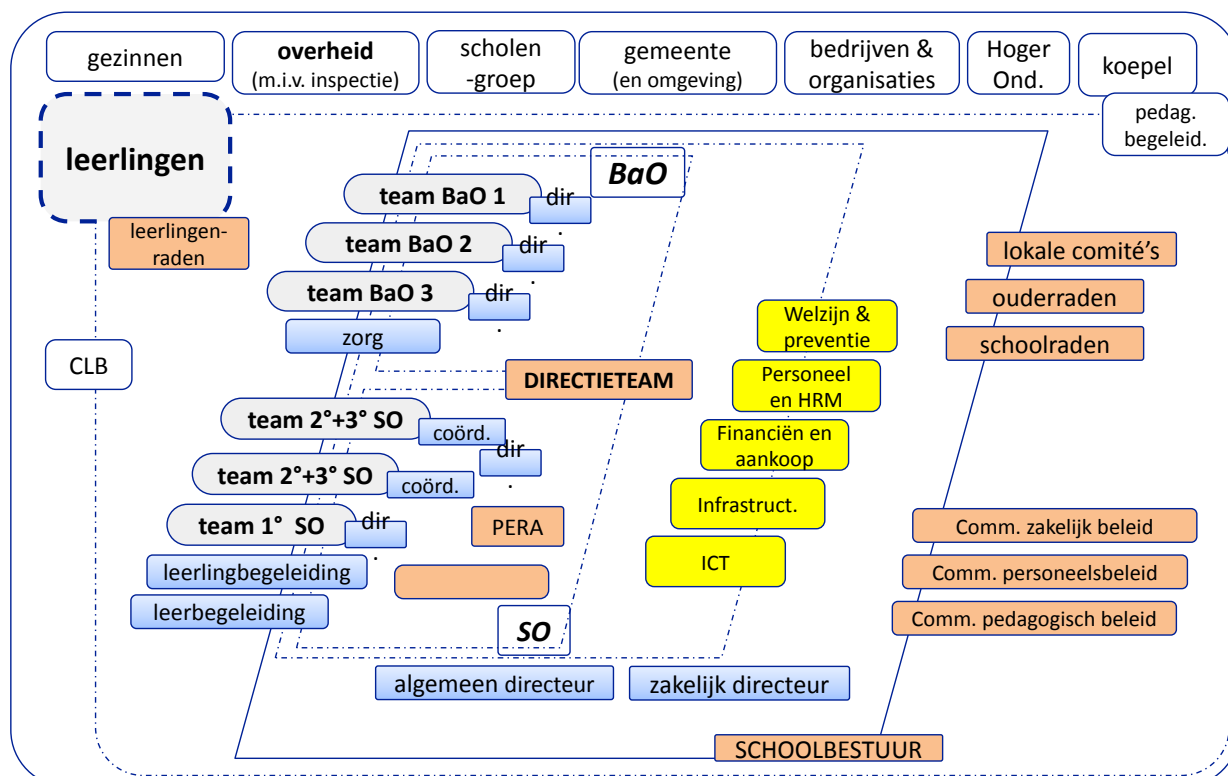

23

vakgroepen

Heldere structuur en procedures - systemisch organogram

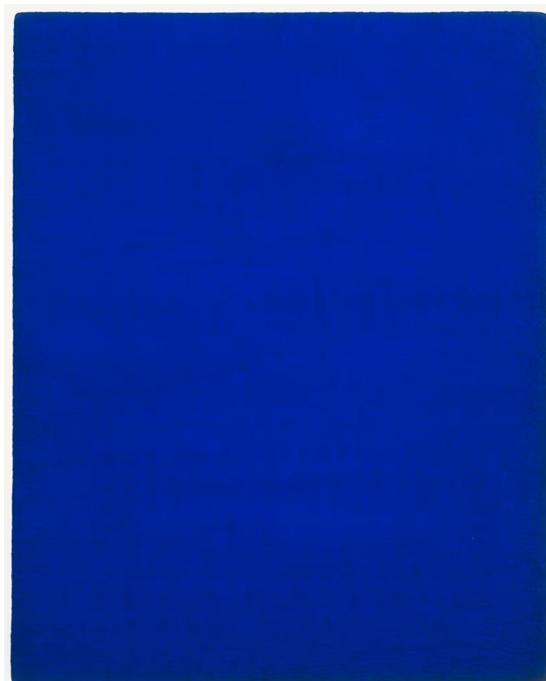

Aandacht geven

“alert zijn om attent te kunnen zijn”

29

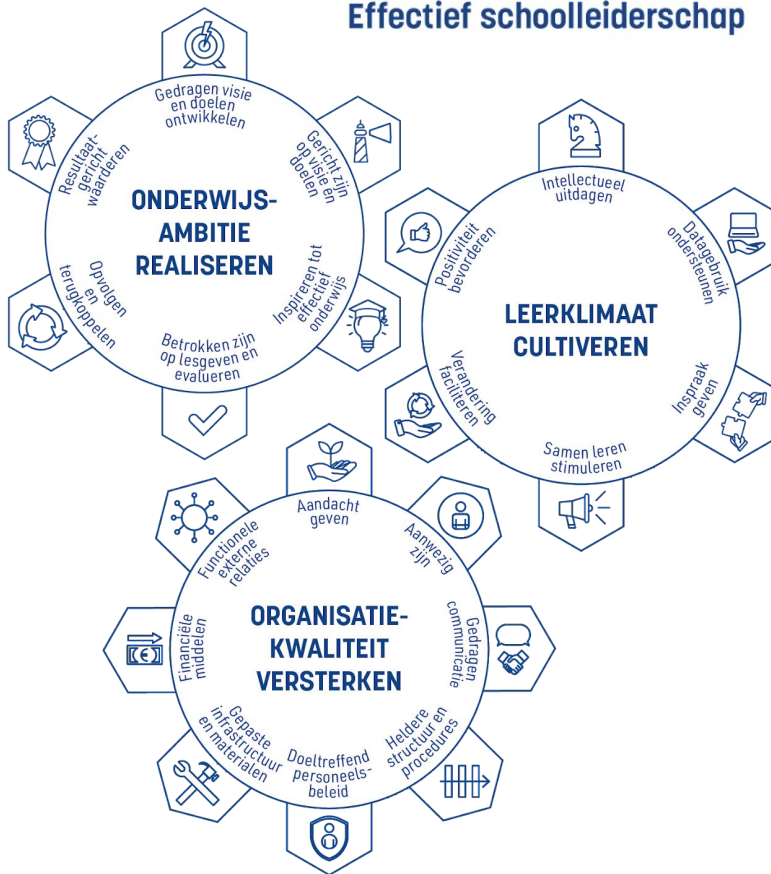
Aandacht geven en onbevangen luisteren

© Yves Klein

30

Effectief schoolleiderschap

31

✓ effectief schoolleiderschap

■ meesterlijk schoolleiderschap

- ontwikkeling tot uitmuntendheid
- gedeeld schoolleiderschap
- de kracht van vragen
- persoonlijk meesterschap

33

✓ effectief schoolleiderschap

■ **meesterlijk schoolleiderschap**

- **ontwikkeling tot uitmuntendheid**
- gedeeld schoolleiderschap
- de kracht van vragen
- persoonlijk meesterschap

Korte zelfreflectie

- Wat zijn jouw sterktes als schoolleider?

En wat zijn eventuele tekorten?

- Welk aspect van jouw schoolleider-zijn zou je de komende maanden willen ontwikkelen?

Bepalen van ontwikkelpunten

- *goed om weten (I)*

- perceptie is bepalend
- halo-effect

36

Bepalen van ontwikkelpunten

- *goed om weten (II)*

- perceptie is bepalend
- halo-effect

Je hoeft niet perfect te zijn, om
een effectieve leider te zijn.
Focus op je sterktes!

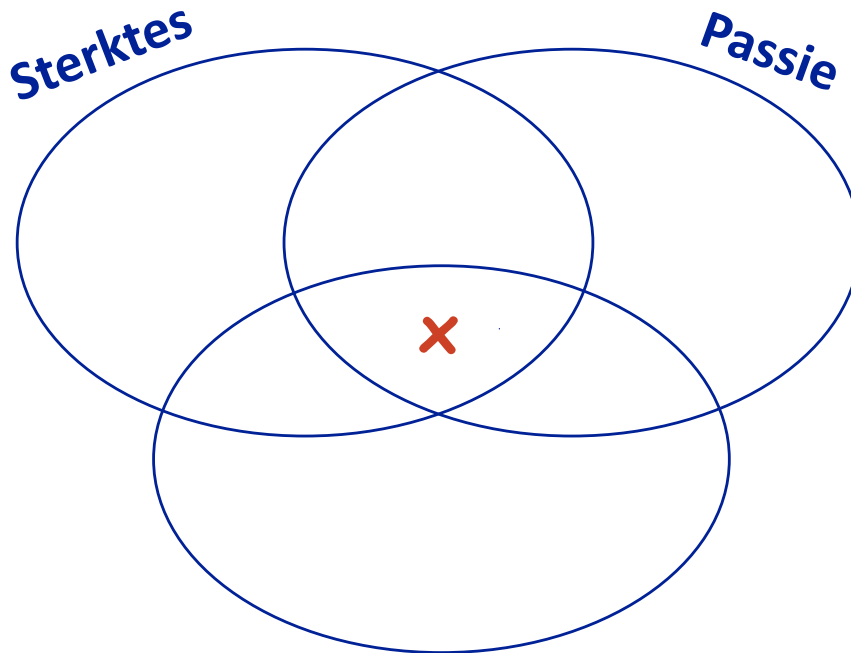
ontwikkel enkele sterktes tot **uitmuntende sterktes**

37

Organisatie-noden

Bepalen van ontwikkelpunten

- *Sterktes + Passie + Organisatie-noden*

40

Bepalen van ontwikkelpunten

- *een belangrijk onderscheid...*

managen

- plannen en budgetteren
- organiseren en benoemen
- controleren en problemen oplossen
- machtsbehoud
- contract nakomen

~ *Lat.: manu agere*

leiden

- richting vaststellen
- mensen op één lijn brengen
- motiveren en inspireren
- mensen empoweren
- extra inzet

~ *Germ.: ga-lidan*

41

Bepalen van ontwikkelpunten

- *uitzondering op de regel 'focus op je sterktes'*

kritische tekortkomingen

- perceptie is bepalend
- **horn-effect**

- ondermijnen de effectiviteit als schoolleider

kritische tekortkomingen zeker ook aanpakken

42

Ontwikkeling van uitmuntende sterktes

de start:

- uitgebreide zelfbeoordeling 'effectief schoolleiderschap'
- *pdf-document: te downloaden*

OF

- online 360°-feedback bevraging 'effectief schoolleiderschap'
- *meer informatie: via mail*

43

Quickscan effectief schoolleiderschap

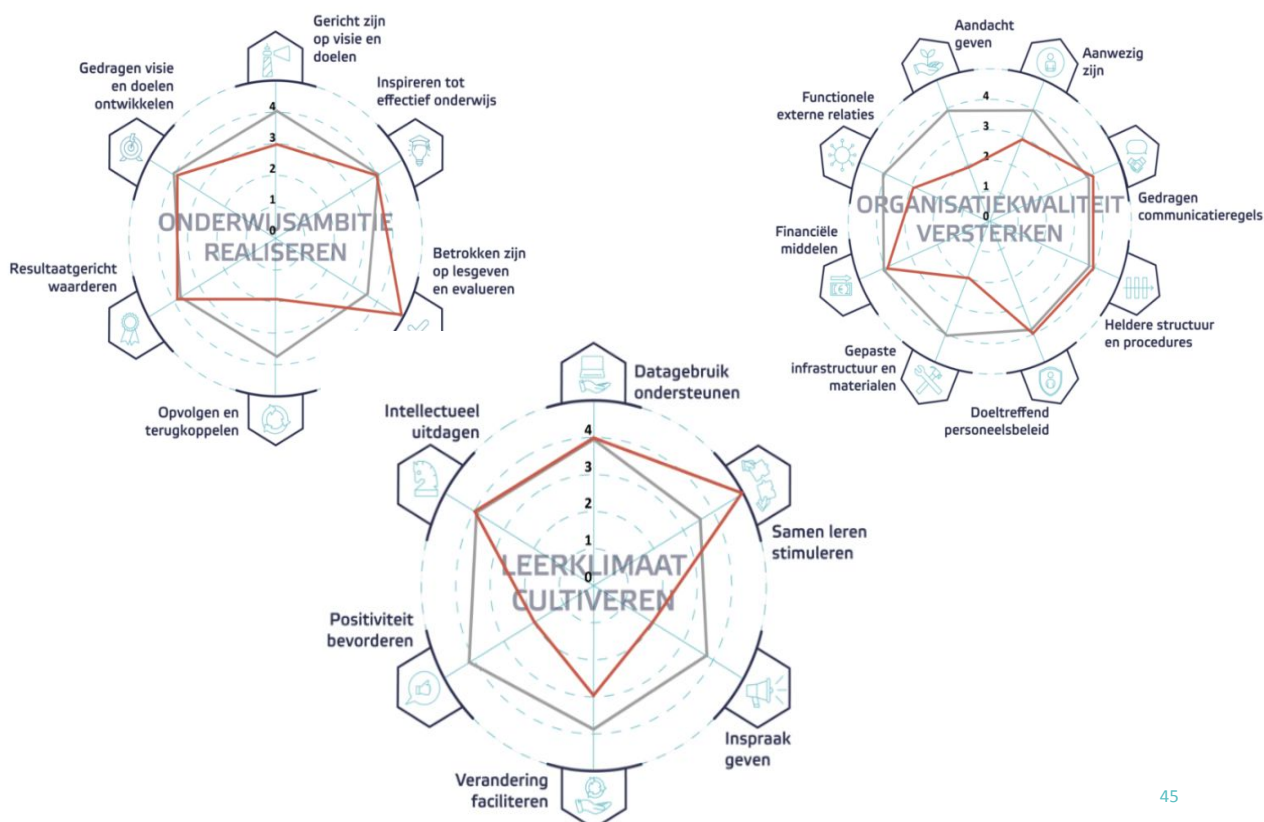
Snelle zelfinschatting en reflectie
over de effectiviteit van jouw schoolleiderschap

schoolleiderschap.be/quickscan/

*of met je
telefoon*

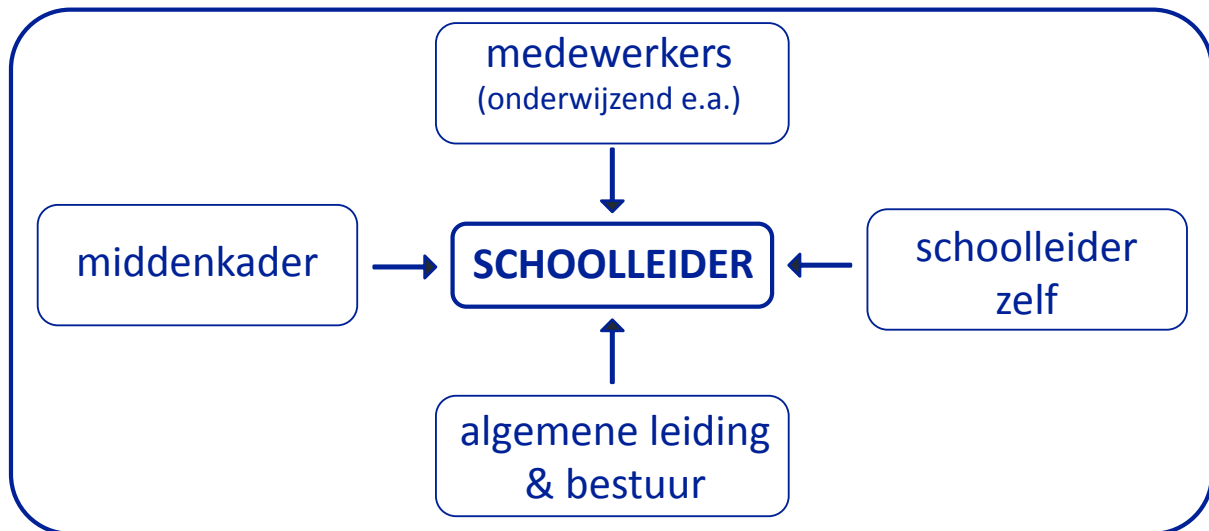
Mogelijk resultaat zelfbeoordeling

Anderen betrekken in jouw ontwikkeling

zelfperceptie overstijgen

doe je het best met een 360°-feedback

46

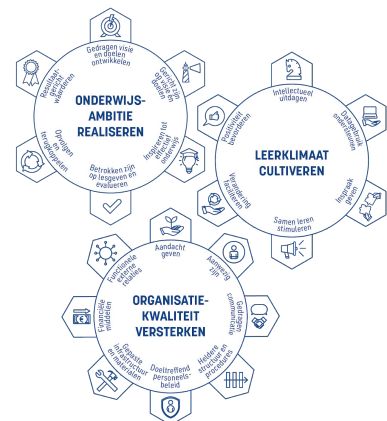
Feedback: steeds op basis van observeerbaar gedrag

20 opdrachten

geconcretiseerd in 81 gedragingen

opdracht 'gericht zijn op visie en doelen'

- de schoolleider brengt de schoolvisie ter sprake, zodat het team weet wat er verwacht wordt
- de schoolleider brengt de doelen ter sprake, zodat het team weet wat er verwacht wordt
- de schoolleider ondersteunt leerkrachten bij het omzetten van de schoolvisie in de lessen
- de schoolleider zorgt ervoor dat nieuwe initiatieven verbonden zijn met doelen van de school

47

Beoordeling van 81 gedragingen/stellingen

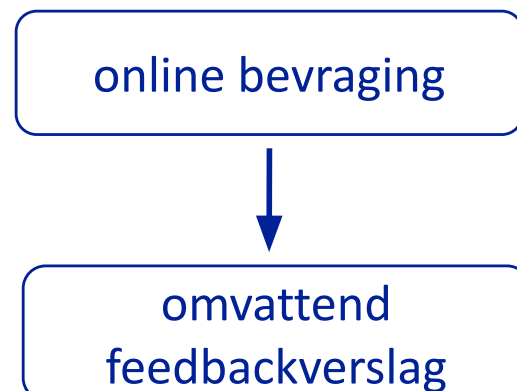
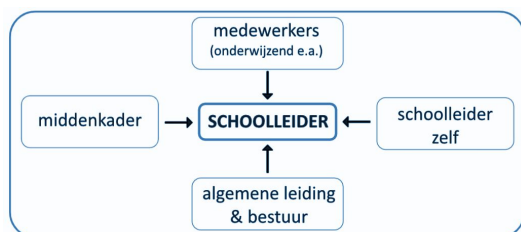
voorbeeldstelling

- de schoolleider ondersteunt leerkrachten bij het omzetten van de schoolvisie in de lessen

1	helemaal oneens
2	eerder oneens
3	noch oneens, noch eens
4	eerder eens
5	helemaal eens
nvt	niet van toepassing

48

Online 360°-feedbacktool

voorbeeld scoretabel

2. Gericht zijn op visie en doelen		verdeling respons					p75	p90
respondenten	score	1	2	3	4	5		
totaal	4.24	1%	3%	16%	32%	49%	4.48	4.63
leerkracht of andere medewerker	4.20	1%	3%	17%	33%	46%	4.42	4.64
adjunct of coördinator	5					100%	4.67	5
leidinggevende of bestuurder	5					100%	4.81	5
zelf	4.80				20%	80%	4.80	4.83

Anderen betrekken in jouw ontwikkeling

BIRGID DECLEYN

directeur basisschool in Brussel (in Klasse)

“ Met de outcome van de 360°evaluatie kan ik nog een hele tijd door. Tot vandaag pluk ik er de vruchten van

“ Wie anders dan mijn eigen team kan van mij een betere directeur maken?

50

- ✓ effectief schoolleiderschap
 - **meesterlijk schoolleiderschap**
 - ✓ ontwikkeling tot uitmuntendheid
 - **gedeeld schoolleiderschap**
 - de kracht van vragen
 - persoonlijk meesterschap

Gedeeld schoolleiderschap in de 360°-feedback

Stelling

Opdracht ... wordt ook door anderen in de school opgenomen.

1	helemaal oneens
2	eerder oneens
3	noch oneens, noch eens
4	eerder eens
5	helemaal eens
nvt	niet van toepassing

Opdracht van Effectief Schoolleiderschap	totaal score	zelf
Financiële middelen beheren	4.16	5
Gepaste infrastructuur en materialen voorzien	4.15	5
Functionele externe relaties onderhouden	4	5
Gericht zijn op visie en doelen	3.90	5
Betrokken zijn op lesgeven en evalueren	3.88	5
Resultaatgericht waarderen	3.85	3
Gedragen visie en doelen ontwikkelen	3.83	5
Opvolgen realisatie onderwijsdoelen en terugkoppelen	3.80	5
Doeltreffend personeelsbeleid voeren	3.78	5
Datagebruik ondersteunen	3.77	2
Positiviteit bevorderen	3.75	4
Inspireren tot effectief onderwijs	3.71	4

Gedeeld schoolleiderschap

Empirisch vastgestelde effecten van gedeeld leiderschap

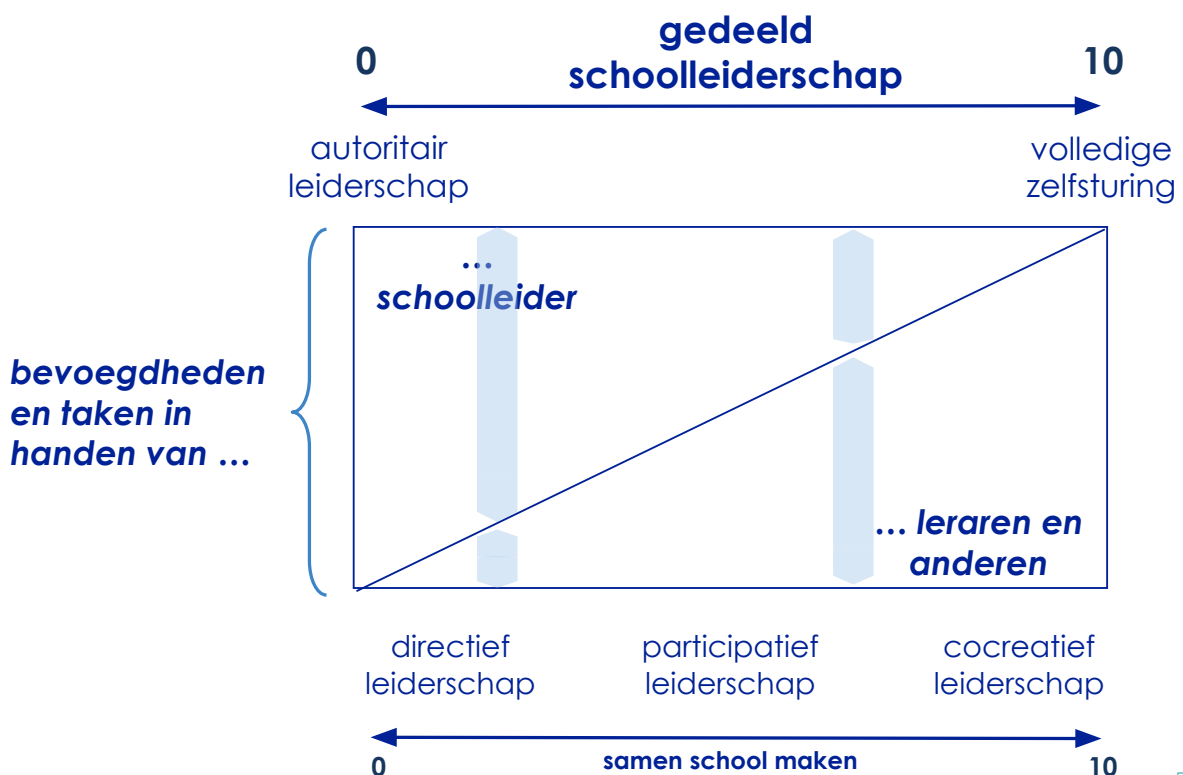
- medewerkerstevredenheid
- meer gedragen beslissingen, die sneller uitgevoerd worden
- geringer ziekteverzuim en verloop
- positieve impact op prestaties
- motiverend bij verandering
- versterking zelfvertrouwen
- speelt positief in op rechtvaardigheidsgevoel
- verhoging autonome motivatie
- draagt bij tot innovatie
- voldoet de drie psychologische basisbehoeften: verbondenheid, autonomie, competentie
- positieve beoordeling effectiviteit leider
- positief effect op werksfeer
- verhoging sociale zelfcontrole
- grotere sociale identificatie met groep
- bevordering innovatief gedrag individuele medewerkers
- dienstig voor het collectieve belang
- verhoging burgerzin

Gedeeld schoolleiderschap

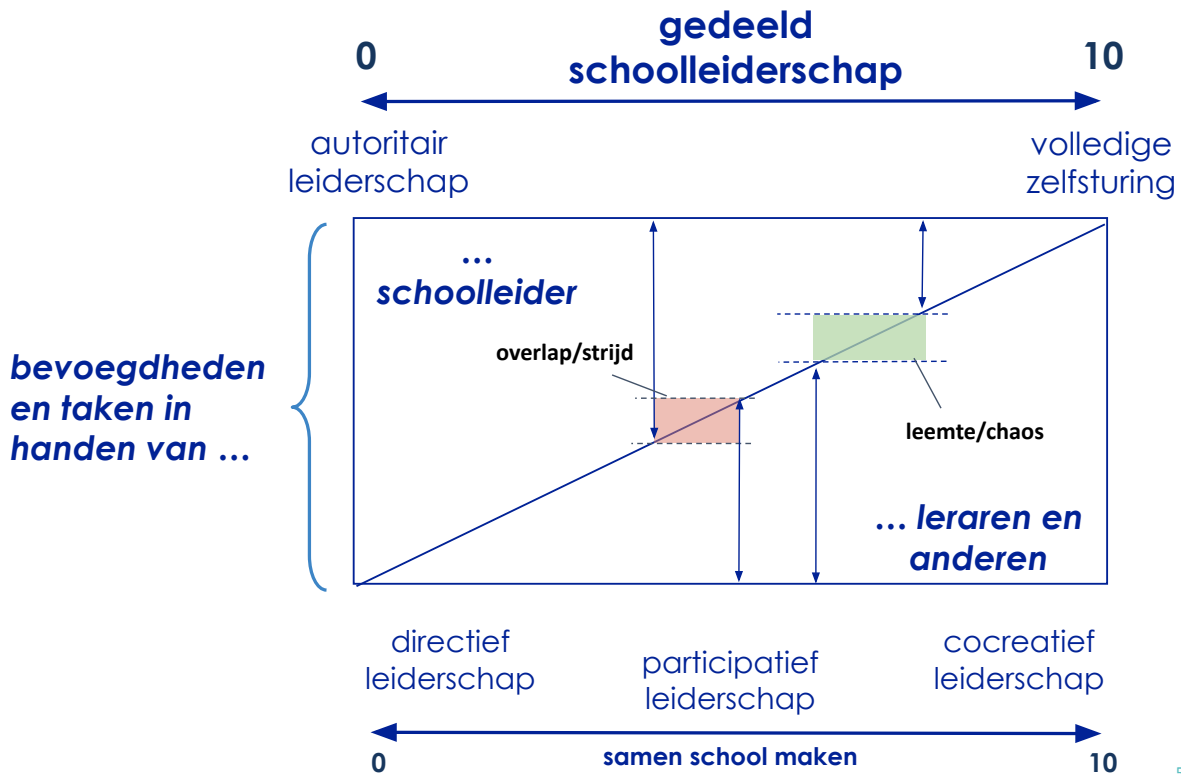
55

Gedeeld schoolleiderschap

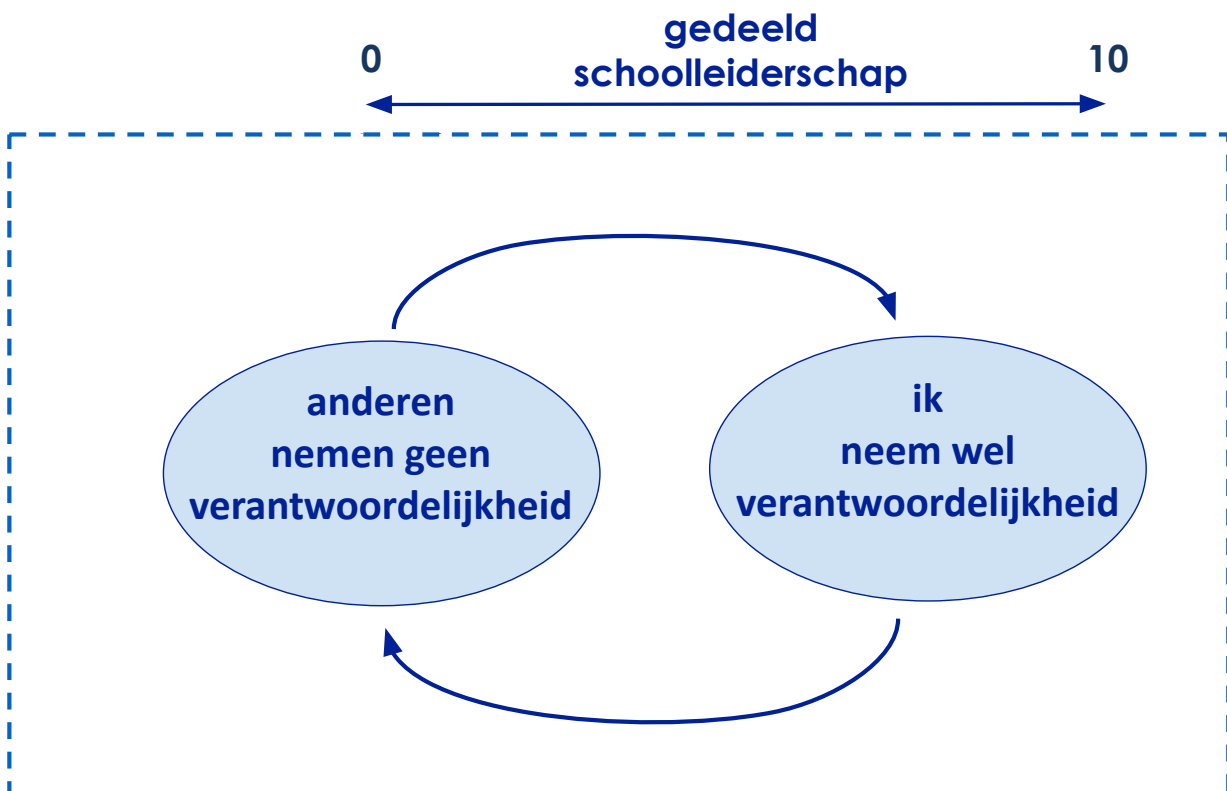

56

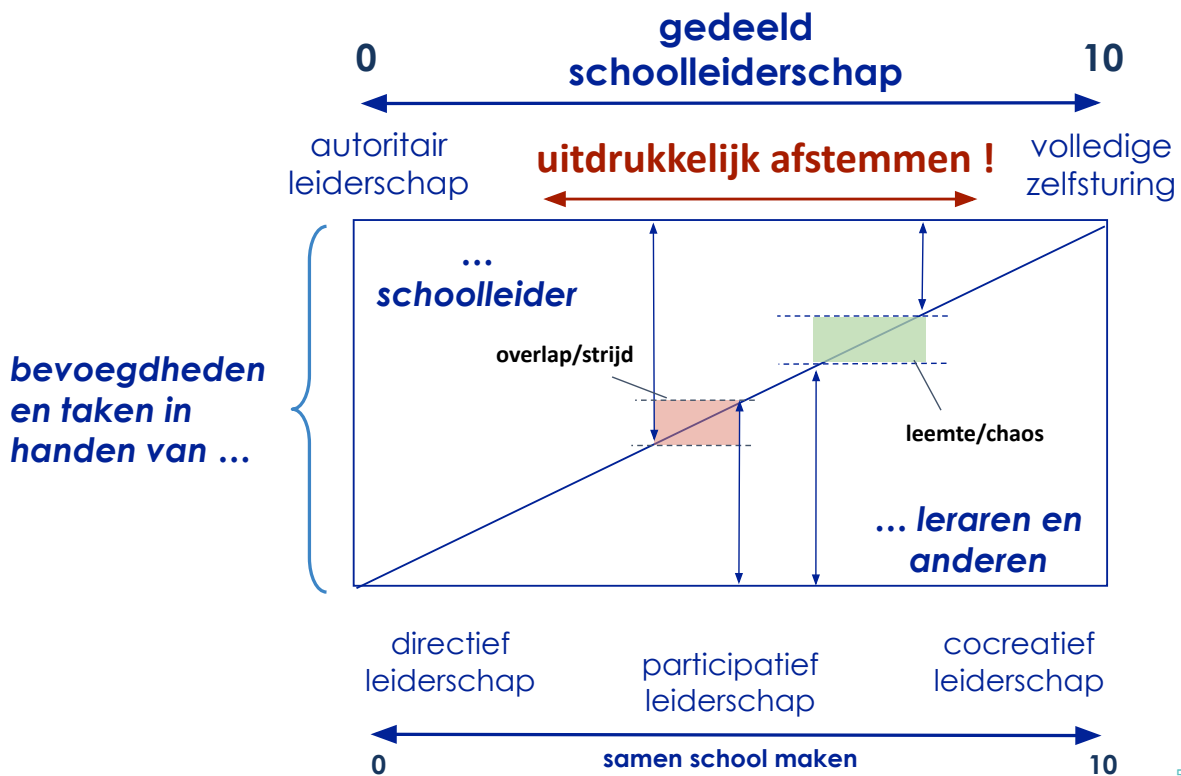
Gedeeld schoolleiderschap - twee uitdagingen

Gedeeld schoolleiderschap - een patroon

Gedeeld schoolleiderschap - afstemmen!

59

- ✓ effectief schoolleiderschap
- meesterlijk schoolleiderschap
 - ✓ ontwikkeling tot uitmuntendheid
 - ✓ gedeeld schoolleiderschap
- de kracht van vragen
- persoonlijk meesterschap

62

De kracht van vragen

- vanuit een niet-wetende houding

De wereld is zo complex dat ik
argwaan koester voor antwoorden.
Ik kan enkel vragen stellen.

- *Peter Verhelst*

- met gepaste woorden

A. Waarom ben jij een goede schoolleider?

B. Wat maakt van jou een goede schoolleider?

63

- ✓ effectief schoolleiderschap
 - **meesterlijk schoolleiderschap**
 - ✓ ontwikkeling tot uitmuntendheid
 - ✓ gedeeld schoolleiderschap
 - ✓ de kracht van vragen

- **persoonlijk meesterschap**

65

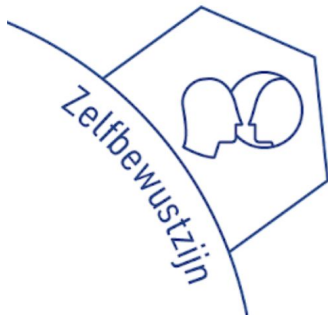

66

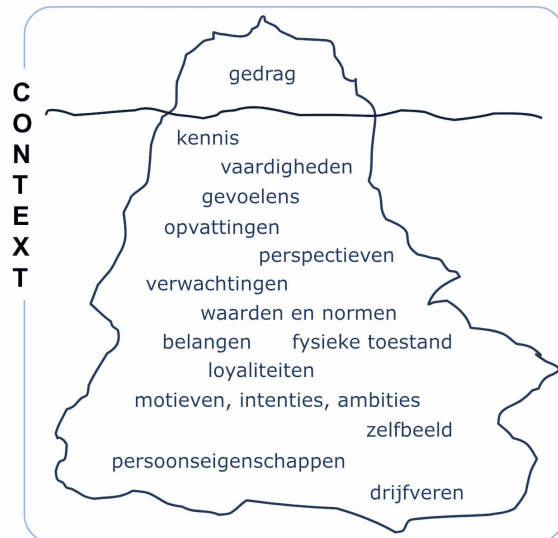

- Vanuit welke drijfveren heb je ooit gekozen voor een opdracht in onderwijs?
- In welke toekomst komen de kinderen en jongeren van vandaag terecht?
- Wat is volgens jou de belangrijkste opdracht van onderwijs?
- Wat is jouw ideaalbeeld van een leraar?
- Wat is jouw ideaalbeeld van een schoolleider?
- Wat wil je voor je pensioen zien dat er dankzij jou gerealiseerd is?

67

- bewustzijn van het eigen levensverhaal
- bewustzijn van de eigen complexiteit

68

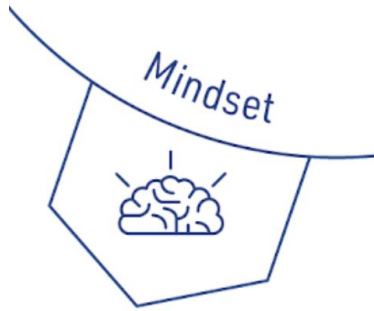

Het vermogen om jezelf te zijn zoals je bent, je werkelijke noden te erkennen en daarmee aan de slag te gaan.

10 zelfzorgstrategieën

1. Voeding
2. Beweging
3. Herstel
4. Impact
5. Focus
6. Aspiratie
7. Authenticiteit
8. Verbinding
9. Meditatie
10. Wijsheid

69

- growth mindset
- integriteit
- dankbaarheid
- passionele afstand
- geregeld helicopter- én duikboot-perspectief innemen
- moedig durven te leiden
- mildheid
- betrokkenheid op de wereld
- blijven dromen

70

Het vermogen om praktische, wijze oordelen te vellen.

- *phronèsis* (Aristoteles)
- *kunnen we niet simpelweg toevoegen aan onze rugzak met competenties*
- niet te leren tijdens een nascholing, en ook niet uit een boek

71

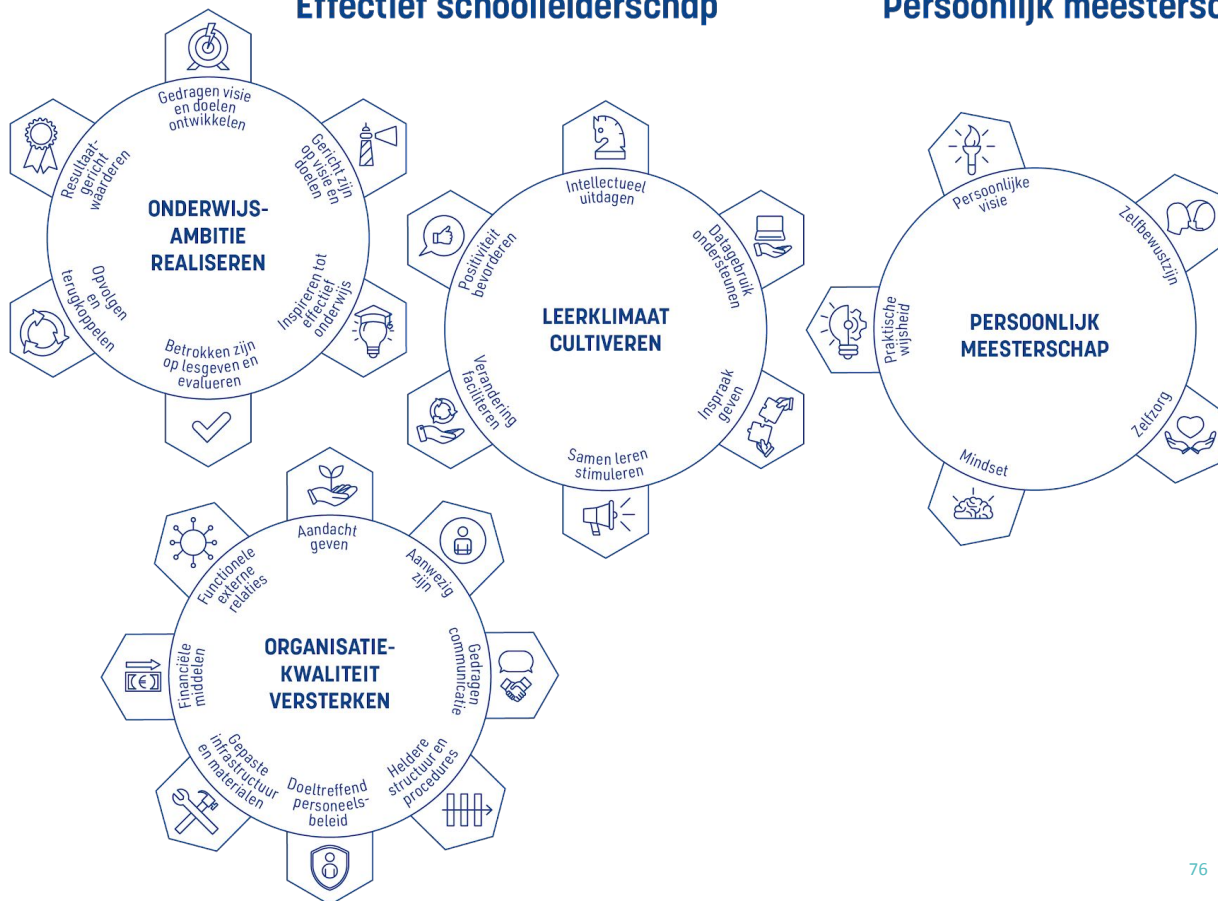
72

- ✓ effectief schoolleiderschap
- ✓ **meesterlijk schoolleiderschap**
 - ✓ ontwikkeling tot uitmuntendheid
 - ✓ gedeeld schoolleiderschap
 - ✓ de kracht van vragen
 - ✓ persoonlijk meesterschap

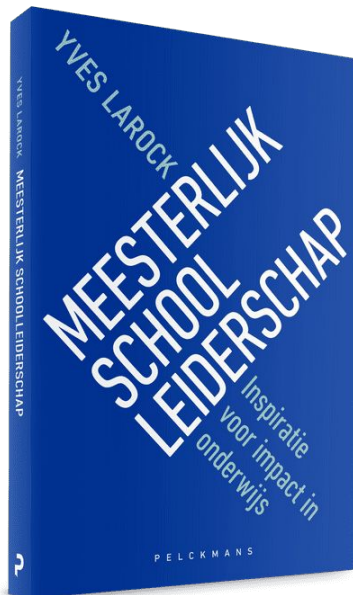
Effectief schoolleiderschap

Persoonlijk meesterschap

Wat zijn drie actiepunten die je wil realiseren?

beurs-
stand
1310

te koop

bestellen

webinar 'Meesterlijk Schoolleiderschap'

6 maart 2024

masterclass 'Meesterlijk Schoolleiderschap'

17+18 oktober 2024

13 december 2024

21 februari 2025

25 april 2025

aanbod op vraag effectief schoolleiderschap

www.schoolleiderschap.be/aanbod

lezing

directiesessie

diverse trajecten

coaching

schaduwdag

interview

team gedeeld effectief schoolleiderschap

Anne De Smet

Bert Smits

Jan Royackers

Jetje De Groof

Stijn Rooms

Joëlle Van de Peer

Yves Larock

van harte
dankjewel voor
jouw deelname !

Yves